

Verksamhetsberättelse 2020

Barn- och ungdomsnämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Viktiga beslut och händelser	5
Ekonomi	6
Driftsammandrag	8
Investeringar	9
Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin.....	11
Uppföljning av mål och inriktning	12
Målredovisning.....	12
Strategiska utvecklingsuppdrag.....	17
Uppföljning av nämndens verksamhet	18
Uppföljning av planer och program	18
Uppföljning av nämndindikatorer	20
Övriga bilagor	
• Bilaga 1 Uppföljning av lokalförsörjningsplan	
• Bilaga 2 Internkontrollrapport	
• Bilaga 3 Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan	
• Bilaga 4 Bokslut 2020 kommunala enheter	

Nämndens uppdrag

Nämnden ska inom kommunen svara för kommunens ansvar och verksamhet enligt följande:

- förskola
- förskoleklass
- grundskola • grundsärskola
- fritidshem och öppen fritidsverksamhet
- särskilda utbildningsformer
- annan pedagogisk verksamhet

Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar.

Nämnden är styrelse för utbildningen inom sitt ansvarsområde och svarar för myndighetsutövning inom området.

Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i ovanstående verksamheter.

Nämnden ska även genom egna beställningar eller i samverkan med andra kommunala eller regionala organ svara för skolskjuts.

Nämnden ska även:

- besluta om utdelning från vissa donationsstiftelser för skoländamål
- företräda kommunen vid samverkan med statliga organ inom ansvarsområdet

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av barn- och ungdomsnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Budgeten för barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde är i balans. Resurserna bedöms ha använts ändamålsenligt. Nämndens överskott 2020 består av medel som används till anpassningar för att nå budget i balans 2021.

Verksamheten är förberedda på eventuella åtgärder som behöver vidtas för att anpassa verksamhet utifrån budget 2021.

Den sammantagna måluppföljningen av barn- och ungdomsnämndens mål för 2020 visar en positiv utveckling och att flera nämndmål uppnåts eller uppnåts till del. Det nämndmål som är den största utmaningen och där inte målen uppnåts är likvärdiga möjligheter. Barn- och ungdomsnämndens strategiska utvecklingsuppdrag är genomfört.

Sammanställning av betygen för eleverna i årskurs 9 visar att meritvärdet på de kommunala skolorna gått upp från 222,5 föregående läsår till 228,1 för vårterminen 2020, en ökning med 5,6 meritpoäng. En anledning till det ökade meritvärdet är ett fokuserat arbete på resultatuppföljning som tydligare följer varje elev. Behörigheten till nationellt program på gymnasieskolan har höjts till 82,8 %, i jämförelse med föregående läsårs 80,2 %.

På nationell nivå är 85,3 % av eleverna behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan vårterminen 2020. Motsvarande siffra året innan var 84,3 %.

För att enklare kunna följa resultatförbättringar för verksamheten har det i barn- och ungdomsnämndens budget för 2021 satts målvärden att resultat *ska öka* eller att skillnader *ska minska*.

Från vårterminen 2021 har grundskolan en förändrad ledningsorganisation. 7-9 skolor samlas i ett verksamhetsområde och alla f-6 skolor fördelas i två verksamhetsområden; Nordväst och Sydost. Syftet med organisationsförändringen är att få en mer effektiv organisation där verksamhetens behov står i fokus och att det i förlängningen leder till ökade resultat för varje barn/elev. Grundskolor och Resursskolor samlas i verksamhetsområde Special- och stödverksamhet.

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader, inkl kommunala enheter	3 450 025	3 530 577	80 552
<i>varav nettokostnader för coronapandemin</i>	<i>1 704</i>		
Investeringar, netto	12 759	21 400	8 641

Väsentliga avvikelser

Resultatet för 2020 visar ett överskott på 80,6 mnkr där nämndens anslagsdel visar ett överskott på 80,7 miljoner kronor de kommunala enheterna ett underskott på ca 0,1 mnkr.

Överskottet hos nämnden beror till största delen på att kostnaden för barn i behov av extraordinärt stöd har minskat samt att det är färre barn inskrivna på förskola och fritids jämfört med budget.

Till budget 2021 har medel för barn i behov av extraordinärt stöd och resursmedel minskats för att ligga i nivå med de kostnader som funnits under 2020. Årets överskott innebär också att nämnden inte behöver sänka ersättning till skolor, fritidshem och förskolor under nästa år för att möta de kostnadsdämpande åtgärderna.

Verksamhet

Nämndens måluppfyllelse för året

	Uppfyllt
	Delvis uppfyllt
	Ej uppfyllt
	Nämndmålet kan ej bedömas

Nämndmål	
Medborgare	 Maximalt lärande – Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling
	 Likvärdiga möjligheter - Förskola/Skola är likvärdig där varje barn/elev har möjlighet att lyckas
	 Lust och engagemang - Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande
Ekonomi	 Effektivt lokalutnyttjande Arbeta med lokalplanering som leder till kostnadseffektivt nyttjande
	 Avtalstrohet. Inköp ska följa kommunens inköspolicy och regler
	 God ekonomisk kontroll. Ekonomi i balans
Verksamhet	 Likvärdiga möjligheter - Förskola/Skola är likvärdig där varje barn/elev har möjlighet att lyckas
Medarbetare	 Goda arbetsplatser
	 Framgångsrikt chef- och ledarskap
	 Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning

Väsentliga avvikelser Väsentliga avvikelser i verksamheten kommenteras särskilt.

Basuppdrag (Redovisning av volymmått inom nämndens verksamhet, inkl. fristående enheter)	15 oktober 2020	15 oktober 2019
Antal barn i förskolan	8 088	8 082
Antal barn i pedagogisk omsorg	93	118
Antal elever i förskoleklass/grundskola	18 960	18 707
Antal elever i grundsärskolan	218	178
Antal barn i fritidshem	7 404*	6 450
Antal barn i öppen fritidsverksamhet	548*	1 325

Förvaltningen använder sig av den officiella statistik som redovisas årligen per 15 oktober. Talen i tabellerna gäller både kommunala och fristående verksamheter.

Väsentliga avvikelser

Barn skrivs in i förskolan under årets alla månader, men en stor andel slutar samtidigt under sommaren därför är det ett lägre antal inskrivna barn i förskolan i augusti. De högsta antalet inskrivna barn finns i april och maj årligen.

Antalet barn i pedagogisk omsorg minskar då antalet personer som arbetar i denna verksamhet slutar samt att efterfrågan av verksamheten från vårdnadshavare är liten.

Andelen elever i grundsärskolan ökar. Dessa elever behöver särskilda resurser i form av kompetent personal och lokaler utifrån sina behov. I de lägre åldrarna är de flesta även inskrivna i fritidshem.

Antalet barn i fritidshem och öppen fritidsverksamhet är som högst i september och oktober för att, utifrån tidigare års utfall, sedan minska i antal.

**Förändringar beror på barn- och ungdomsnämndens beslut om att erbjuda fritidshem 10-13 år i stället för öppen fritidsverksamhet. Öppen fritidsverksamhet erbjuds endast i enskild regi.*

Personal

Personal	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	4 613	4 588	-
Total sjukfrånvaro	9,2	6,7	5,5
Extern personalomsättning (enligt tidigare beräkningsgrund)	4,8	5,6	4,5

Väsentliga avvikelser

Antalet tillsvidareanställda medarbetare har inte ökat i den omfattning som bedömdes i personalframskrivningsprognosen. Skälet till detta är den övergång av medarbetare som skett från Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen till Leanlink avseende LSS för barn och unga. Det kraftigt ökade sjukskrivningsantalet grundar sig i pågående pandemi, då verksamheterna inom grundskola, fritidshem och förskola har varit i ordinarie drift under hela pandemiutbrottet. Det är främst korttidsfrånvaron som har ökat inom samtliga verksamhetsområden.

Viktiga beslut och händelser

Beslut

- I december 2019 tog barn- och ungdomsnämnden beslut om en ny resursfördelningsmodell för grundskola, förskoleklass, fritidshem och pedagogisk omsorg.
- Beslut om ny resursfördelningsmodell för förskolan togs redan hösten 2019 och gäller från och med 1 januari 2020.
- I februari 2020 tog nämnden tilldelningsbeslut avseende system för kunskapsuppföljning och vårdnadshavarkommunikation. Det nya systemet Unikum togs i bruk i augusti 2020. Motsvarande system för förskolan, Infomentor, beslutades om hösten 2019 och infördes i förskolan augusti 2020.
- I mars 2020 beslutades om fördelningen av statsbidraget för likvärdig skola.
- Barn- och ungdomsnämnden har fattat beslut om att avveckla årskurs 7-9 på Skäggetorpsskolan från läsåret 2021/22. Ett utvecklingsarbete är påbörjat för att genomföra en kvalitativ överlämning till andra högstadieskolor. Beslutet syftar till att ge eleverna förutsättningar att bli behöriga till nationellt program på gymnasieskolan.
- Beslutet om avveckling av Skäggetorpsskolan åk 7-9 innebär även att skolorganisationen har ändrats i Skäggetorp för årskurs F-6. Skäggetorpsskolan har bytt namn till Ulleviskolan och kommer från läsåret 2021/22 vara en F-6 skola. Ulleviskolan tar emot elever i grundsärskolan från vårterminen 2021.
- Barn- och ungdomsnämnden fattade i oktober beslut om att utöka antalet platser för barn i behov av omsorg på tider då förskola och fritidshem håller stängt.

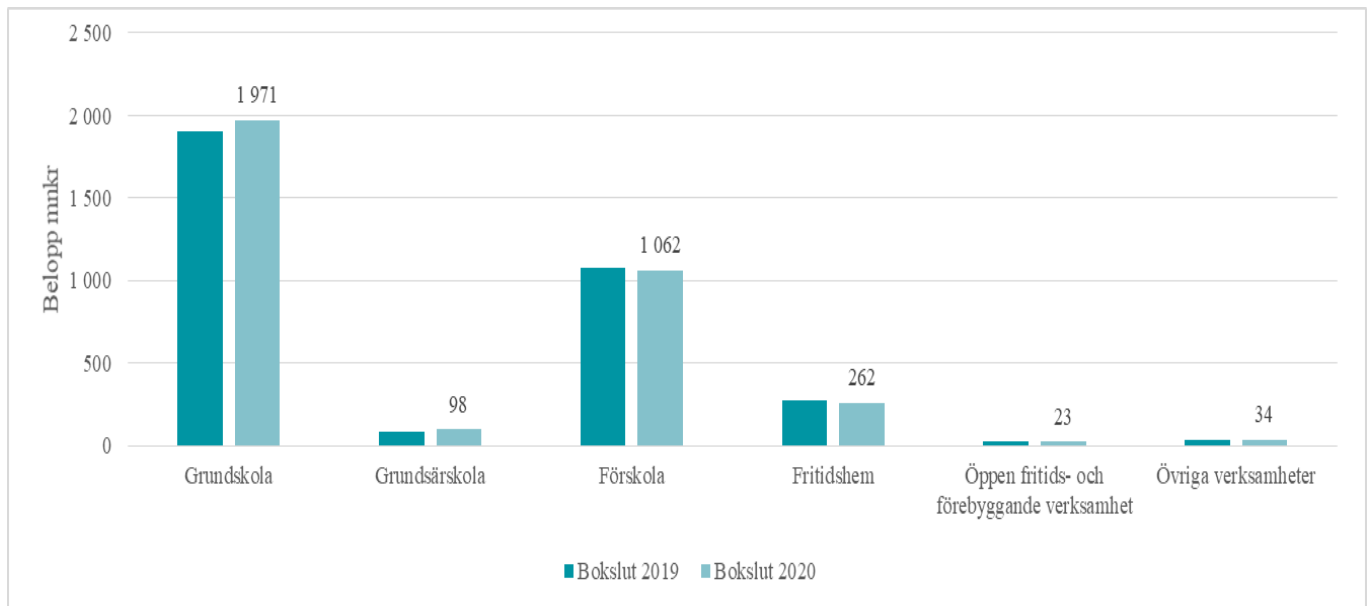
- Från och med andra halvåret 2020 erbjuds fritidshem för elever 10-13 år. Tidigare har endast öppen fritidsverksamhet erbjudits denna åldersgrupp. Öppen fritidsverksamhet finns dock kvar som ett alternativ i vissa bostadsområden och drivs i enskild regi.
- Barn- och ungdomsnämnden har reviderat regelverket gällande skolvalet i syfte att i högre grad tillgodose närhetsprincip och att minimera att elever får placering på skolor alltför långt från folkbokföringsadressen. Detta gäller inför läsåret 2021/22.

Händelser

- Covid -19 har påverkat all verksamhet under 2020. Mer ingående beskrivning av konsekvenser för verksamheten finns under egen rubrik.
- De riktade statsbidragen som Skolverket tilldelat under året utgör en betydande del av de medel som fördelas till verksamheten. Statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan samt likvärdig skola utgör stora belopp för nämndens verksamheter.
- I syfte att stärka läraryrket och förbättra lärarnas arbetssituation genom att lyfta av arbetsuppgifter till andra yrkeskategorier och på sikt ge ökad kvalitet i undervisningstiden, har fyra grundskolor årskurs 7-9 under läsåret 2019/20 prövat ett arbete med heltidsmentor.
- Skolverkets obligatoriska kartläggningsmaterial i förskoleklassen i svenska och matematik genomfördes för första gången under hösten 2019. Resultatet visade behov av utvecklingsinsatser i kombination med kompetensutveckling.
- Ett utvecklingsarbete pågår i samarbete med andra kommuner och två lärosäten. FoU - programmet "Fritidshemmets pedagogiska uppdrag" syftar till att all personal som jobbar på fritidshemmet ska få en ökad kunskap om vad fritidshemmets pedagogiska uppdrag innebär, utveckla undervisningen på fritidshemmet för att nå ett ökat lärande.
- Ett arbete på alla skolor pågår med att stärka det hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbetet.
- Ett arbete är påbörjat när det gäller att säkra elevnärvaro på skolorna. Det har tagits fram gemensamma arbetssätt och rutiner.
- Utvecklingsarbete i matematik har påbörjats under året i både förskoleklass och grundskola.
- Inom förskolan har ett kartläggningsmaterial tagits fram gällande språk- och matematikutveckling hos femåringar. Syftet är att tidigt kunna identifiera stödbehov och genomföra insatser på individ- och gruppnivå.
- Uppdraget med att ta fram en strukturplan för skolor i Linköpings tätort med utblick 2035 slutfördes under våren 2020.

Ekonomi

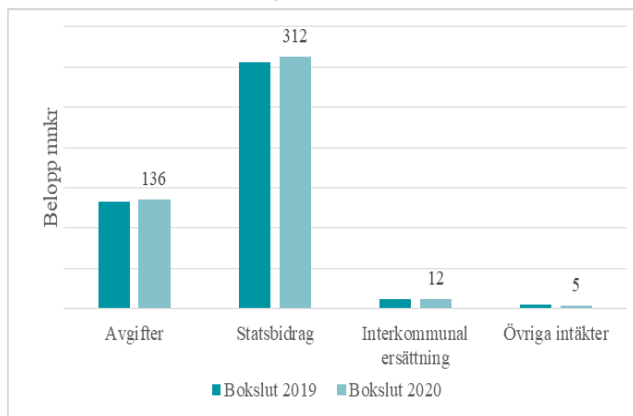
Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2020 jämfört med bokslut 2019

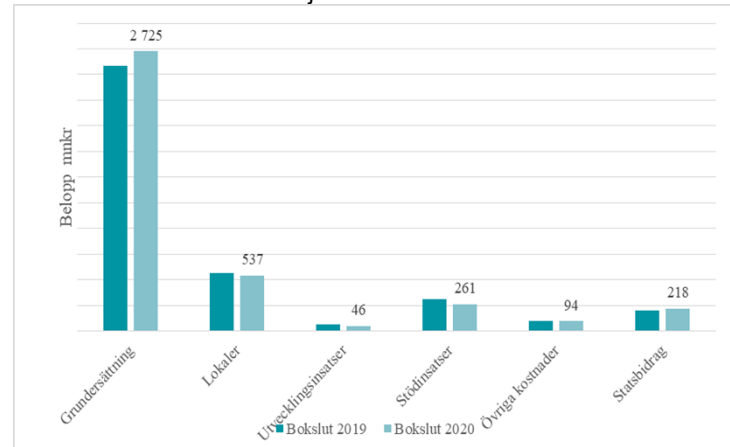
Analys och kommentar

Nettokostnaderna per verksamhet håller samma nivå, i procent, mot budgeten för respektive år. Förändringen av nettokostnaden består främst av demografiska förändringar.

Nämndens intäkter 2020 jämfört med 2019

Nämndens kostnader 2020 jämfört med 2019

Analys och kommentar

Kostnaderna för grundersättning 2020 är något högre än 2019 och beror på att resursfördelningssystemet är förändrat under 2020. Medel från stödinsatser har flyttats och använts till grundersättningen istället. Lokalkostnaderna har minskat mellan åren då försäljning av lokaler har skett som har minskat kostnaderna under 2020.

Driftsammandrag

Resultat 31 december 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019
Barn- och ungdomsnämnden	1 880	2 759	879	2 158
Grundskola	1 970 764	1 977 530	6 766	1 902 840
Grundsärskola	97 785	81 156	-16 629	80 865
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	1 062 130	1 124 242	62 112	1 078 882
Fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	262 185	292 695	30 510	273 243
Öppen fritidsverksamhet, förebyggande verksamhet	23 240	22 254	-986	30 241
Verksamhetssystem	2 554	1 339	-1 215	2 610
Utbildningsförvaltning	29 362	28 602	-760	28 440
Summa nettokostnader, tkr	3 449 901	3 530 577	80 676	3 399 279
Resultat nämndens kommunala enheter	124	0	-124	-7 317
Summa nettokostnader, tkr, inkl kommunala enheter	3 450 025	3 530 577	80 552	3 391 962

Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i tabellen ovan, netto tkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
<i>Nämndens anslagsdel</i>			
Tolktjänster	4		4
<i>Kommunala enheter</i>			
Lokalkostnader såsom extra städning	616		616
Övriga kostnader bl.a. skyddsutrustning	1 084		842
Summa	1 704	0	4

Analys och kommentar

Nämnden

Inom nämndens anslagsdel har kostnaderna för barn i behov av extraordinärt stöd blivit lägre än budgeterat inom förskola, fritidshem och grundskola. Det beror på att bedömningarna tydligare har anpassats till gällande regelverk. Nämnden kunde därför fatta beslut om extra ersättning till grundskolan i våras.

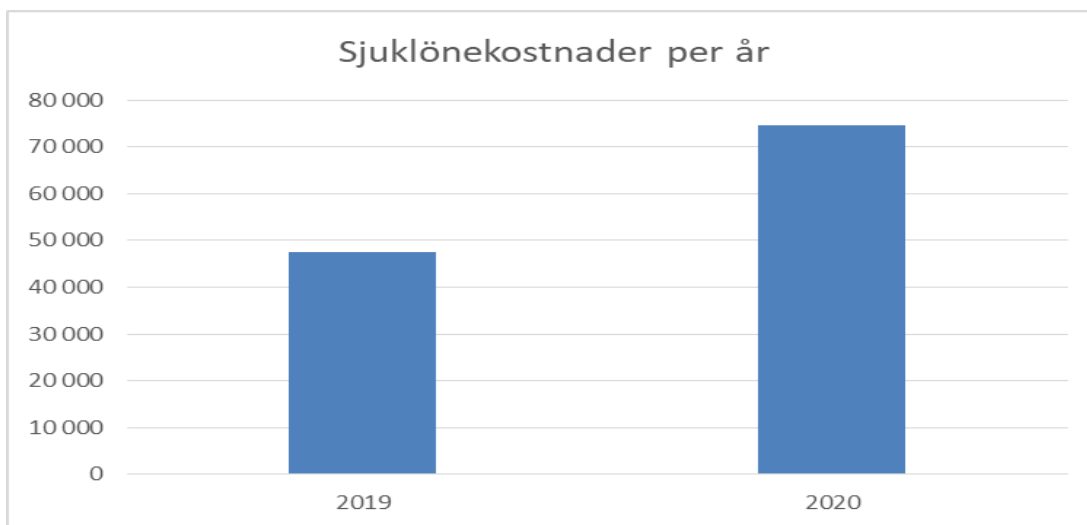
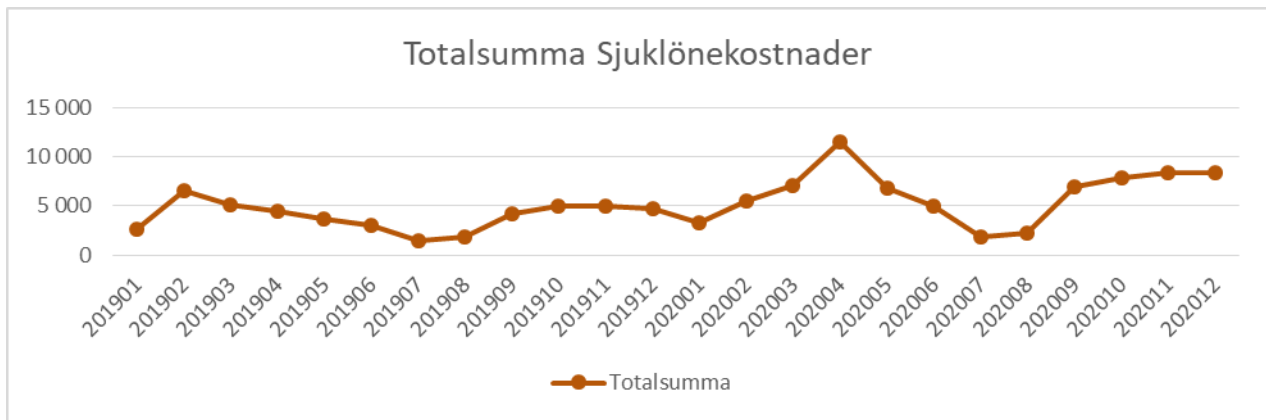
Nämndens anslagsdel visar ett överskott på 80,7 mnkr. Överskottet i förskolan beror på att kostnaden för barn i behov av extraordinärt stöd har minskat samt att det är färre barn inskrivna i verksamheten jämfört med budget. Det finns även ej utnyttjade reservmedel på grund av tidigare osäkerhet kring statsbidraget Mindre barngrupper. Även försäljning av bostadsrätter på ca 11 mnkr har gett ett överskott på lokaler för förskolan.

Fritidshem visar även de ett överskott som beror på att kostnaderna för barn av i behov av extraordinärt stöd har blivit lägre än budgeterat samt färre inskrivna elever än budgeterat.

Underskottet i grundsärskolan beror på att antal elever har ökat mer än budgeterat.

Verksamheterna

De kommunala enheterna visar ett underskott på 0,1 mnkr. Grundskolan inkl. fritidshem visar ett underskott på 8,5 mnkr som bland annat beror på högre personalkostnader då både sjuklönekostnader och timlöner har varit höga och inte motsvarat den lägre kostnaden för månadslöner. Totalt är ökningen av sjuklönekostnader 50% för de kommunala verksamheterna jämfört med föregående år. Dock har vikariekostnaderna minskat jämfört med föregående år. Linköpings kommun har fått kompensation för sjuklönekostnader som inte har fördelats ut till respektive skolområde och enheternas egna kapital kommer att justeras med den ersättningen.

Grundsärskolan visar ett överskott på 6,5 mnkr då de har fler antal elever inskrivna och inte har kunnat rekrytera personal i samma takt.

Förskolan visar överskott på 3,3 mnkr som till stor del beror på svårigheter att rekrytera behörig personal tillsammans med att statsbidraget för mindre barngrupper försvårar planeringen av rekrytering och bemanning.

Några skolor har också fått hålla platser tomma för att kunna ta emot elever från Skäggetorpsskolan vid hösttermin 2021. Detta har lett till minskade intäkter för skolorna.

De kommunala enheterna hade vid bokslutet 2019 ett eget kapital på 47 mnkr.

Investeringar

Färdigställda projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investeringar	Budget-avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020 netto-investeringar	Budget-avvikelse
Belopp mnkr						
Grundskola inkl f-klass			0			
Återanskaffning	5 920	5 734	186	5 920	5 734	186
Nya platser	8 971	2 659	6 312	8 971	2 659	6 312
Grundsärskola			0			0
Återanskaffning	670	546	124	670	546	124
Nya platser			0			0
Förskola och annan pedagogisk verksamhet			0			0
Återanskaffning	3 611	3 064	547	3 611	3 064	547
Nya platser	1 148	666	482	1 148	666	482
Fritidshem			0			0
Återanskaffning	1 080	98	982	1 080	98	982
Nya platser			0			0
Summa färdigställda projekt	21 400	12 767	8 633	21 400	12 767	8 633
Pågående projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
Belopp mnkr	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investeringar	Budget-avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020 netto-investeringar	Budget-avvikelse
Grundsärskola			0			0
Återanskaffning		6	-6		6	-6
Fritidshem			0			0
Återanskaffning		23	-23		23	-23
Summa pågående projekt		29	-29		29	-29
Summa investeringar	21 400	12 796	8 604	21 400	12 796	8 604

* Med stora investeringsprojekt avses projekt med en beslutad budget på minst 50 mnkr.

Analys och kommentar

En investering är ett inköp som uppgår till ett prisbasbelopp^[1] eller mer och har en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Barn- och ungdomsnämndens investeringsram används för inköp av inventarier samt till nya elevplatser.

Avvikelsen för grundskolan beror på att inom östra skolområdet har projektet för ny idrottshall Arenaskolan, fokusbibliotek i Tallboda och på Atlas samt inventarier för Ekkälleskolan förskjutits till kommande år. Inom södra skolområdet har projekt för Kvinneby och Harvestad inte påbörjats och för Norrberga fortsätter investeringarna även under 2021. I västra skolområdet har projektet för Tornhagsskolan försenats och kommer att pågå även under 2021.

[1] Prisbasbelopp är 47 300 år 2020

Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin

Effekter med anledning av coronaviruset är svårbedömda. Det kan få effekter på elevers kunskapsresultat. Under våren samlokaliseras en skola (Norrbergaskolan i Sturefors) med en annan skola (Vist skola i Sturefors) under en begränsad tid. Anledningen är att Norrbergaskolan för närvarande är en liten enhet och inte kunde fortsätta vara i drift när medarbetare var sjuka. Övriga kommunala skolor har bedrivit undervisning på plats i skolan.

Öppen förskola/familjecentraler har haft stängt under en period under våren och under en period på senhösten, för att begränsa smittspridning och för att omfördela medarbetare till förskolor. Många barn inom förskolan har under året varit frånvarande och därför har verksamheten i förskolan kunnat vara öppen trots att det funnits perioder av hög frånvaro bland medarbetare. Högst frånvaro bland barn i de socialt utsatta områdena där behovet av närvaro i förskola är stort för att utveckla det svenska språket.

I december togs ett ordförandebeslut om att minska tiden vårdnadshavare som är föräldralediga eller är arbetsökande får ha sitt barn i förskolan från 4 timmar till lagstadgade 3 timmar. Detta gäller även barn på allmän förskoleplacering. Syftet är att minska arbetsbelastning för personalen i förskolan

Fritidshemmen har haft en ansträngd situation med många medarbetare frånvarande.

Grundskolorna förberedde sig under våren för eventuellt beslut om fjärr-/distansundervisning. Det tillsammans med hög frånvaro hos elever bidrog till ökad arbetsbelastning för lärare, då de arbetat för att stödja elever som varit hemma, parallellt med ordinarie undervisning. Frånvaron bland elever i grundskolan har varierat mellan skolor och under året. Högst var elevfrånvaron under två månader under våren. Den höga elevfrånvaron innebär i förlängningen en stor risk för lägre resultat och att färre elever når gymnasiebehörighet även om inte så blev utfallet för åk 9 våren 2020.

I kommunens grundsärskolor har det varit hög frånvaro bland elever och hos medarbetare.

Hösten började med hög frånvaro på en del förskolor/skolor och inom sarskolan, främst bland medarbetarna. I huvudsak berodde det på förkylningssymtom som gjorde att medarbetare behövde vara hemma. Under hösten har det varit en ansträngd situation och stora risker finns för att den ökade arbetsbelastningen som drabbar de som är i tjänst, bidrar till ökad sjukfrånvaro framöver och det påverkar elevernas resultat och möjlighet att nå gymnasiebehörighet.

Omfallsplanering har gjorts på förvaltningen för att förbereda för eventuella beslut om stängning eller fjärr-/distansundervisning. Utvärdering av krisarbetet under våren 2020 inom avdelningen för förskola och grundskola är genomförd.

Ökade kostnader, minskade kostnader, ökade intäkter och minskade intäkter år 2020 med anledning av coronapandemin

Verksamhet/insats belopp tkr	Redovisad avvikelse jämfört med budget 2020	
	Kostnad	Intäkt
Grundsärskola	114	
Grundskola inkl fkl	647	
Fritidshem	113	
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	816	
Övrig verksamhet	14	
Summa	1 704	0

Kommentar

De Corona-relaterade kostnader som finns i verksamheterna är till största delen personalkostnader. Övriga Corona-relaterade kostnader uppgår till ca 1,7 mnkr. Dessa kostnader har inte i någon större utsträckning påverkat avvikelserna för utfall och prognos helår 2020.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet ”Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal”. Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning av nämndindikatorer, förvaltningens verksamhetsplan och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Fler resultat redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

Färgsättningen indikerar:

Nämndens måluppfyllelse för året

	Uppfyllt
	Delvis uppfyllt
	Ej uppfyllt
	Nämndmålet kan ej bedömas

Uppfyllelse av kommunfullmäktiges övergripande mål

Målområde medborgare

Maximalt lärande Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling.

Uppföljningen per den 31 december visar sammantaget på en positiv utveckling och nämndmålet bedöms uppfyllt. Resultat som bidrar till utveckling inom de kommunövergripande målen Trygg och attraktiv kommun, Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv, Goda välfärdstjänster med hög tillgänglighet samt Verksamhet med god utvecklingsförmåga är:

- Skolutvecklingsmodellen ”Skolutveckling från mitten”(SFM) syftar till att utveckla utbildningen och öka måluppfyllelsen. En viktig del i modellen består av att sammanlänka det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå. Under våren 2020 fortsatte arbetet med verksamhetsuppföljningar i alla skolformer och utifrån dessa har en strategi för kommande läsår utarbetats. Under läsåret 2020-2021 tas det tredje steget i SFM-processen då fokus läggs på förväntade resultat. Syftet är ytterligare stärka ledningsgruppernas strategiska arbete i att nå högre måluppfyllelse/förbättrade kunskapsresultat. I förskolan har fokus och det som diskuterats på SFM och ledningsgrupper däremellan varit undervisningsförbättring för att varje barn ska utvecklas och lära. Nästa steg i arbetet mot högre måluppfyllelse blir att rikta tydligare fokus mot undervisning, bl.a. genom att stärka arbetet med resultatanalys, formulera förväntat resultat på skolorna och fortsatt utveckla konkreta strategier för undervisningsförbättring. Sammantaget visar vårens elevresultat på en ökning i jämförelse med 2019, vilket kan indikera att de insatser som genomförts leder till en positiv utveckling.
- Betygen i årskurs 6 visar en liten uppgång i jämförelse med föregående år i matematik, engelska och svenska som andraspråk. Ämnet svenska uppvisar något lägre resultat i jämförelse med 2019. Flickorna har högre betygspoäng än pojkarna i samtliga ämnen.
- Betygen i årskurs 9 har höjts, vilket innebär att både meritvärde och behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram har höjts.
- När det gäller grundsärskolans arbete finns ett tydligt fokus på att utmana elever mot fördjupade kunskaper och bedömning av undervisning. Antalet elever i grundsärskolan ökar mer än förväntat. Fler elever kommer inflyttande till Linköping och har behov av särskola. Grundsärskolan tar också emot barn som har uppskjuten skolplikt och går in direkt i årskurs 1 grundsärskola. Flera elever har stora behov där det behövs omfattande resurser. Grundsärskolan växer och lokalbehovet ökar enligt prognos. Under året har lösningar för att tillgodose det akuta behovet framtagits. Nya platser för särskolan åk 1-6 skapas på Ulleviskolan från och med mars 2021. För åk 7-9 behöver nya platser skapas i väntan på att Nya Kungsbergsskolan är byggd.
- Elevfrånvaron var exceptionellt hög under framför allt tre veckor under våren på grund av Coronapandemin. Under hösten har frånvaron varierat stort mellan kommunens olika skolor. Det är svårt att göra jämförelser med tidigare terminer. I årskurs F-6 hade 25 % av eleverna en frånvaro över 15 %, och i årskurs 7-9 hade 33 % av eleverna frånvaro på över 15 %. Den största ökningen var inom årskurs F-6.

- Arbete fortsätter för att minska elevfrånvaron som en del av det hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbetet. De digitala lösningar, som en följd av Coronapandemin, har gjort det möjligt att sprida kompetensutvecklingsinsatser till en bredare grupp. Ett särskilt utvecklingsarbete pågår för att stärka skolornas arbete med elevnärvaro. Det har inletts med att ta fram gemensamma arbetssätt och rutiner.

Utöver det nämnda skolutvecklingsarbetet (Skolutveckling från mitten) har under året genomförts andra aktiviteter i syfte att på sikt höja måluppfyllelsen.

- Skolverkets obligatoriska kartlägningsmaterial i svenska och matematik för elever i förskoleklassen genomfördes för första gången under hösten 2019. Resultatet visade behov av utvecklingsinsatser i kombination med kompetensutveckling. Under hösten 2020 har flera skolor arbetat utifrån ett material som består av ett antal lektionspass som ska utveckla barns taluppfattning och kompetensutveckling har erbjudits samtliga lärare i förskoleklassen.
- Inom förskolan har ett kartlägningsmaterial tagits fram gällande språk- och matematikutveckling hos femåringar för att tidigt kunna identifiera stödbehov och genomföra insatser på individ- och gruppnivå. Under höstterminen har en pilotomgång av kartläggningen påbörjats som fortsätter även under våren 2021. Från hösten 2021 är målsättningen att alla förskolor genomför kartläggningar gällande femåringarnas språk- och matematikutveckling.
- Det EU-projekt, PLAYING, som Linköpings kommun har beviljats medel för har nu haft en uppstart. Syfte med projektet är att stärka förskolläraernas färdigheter genom innovativa lekbaserade inlärningsmetoder. Projektet beräknas pågå till 2023-08-31. Linköpings kommun leder projektet och har som deltagare verksamheter från Italien, Spanien, Belgien och Danmark. Deltar gör också Linköpings universitet och Odense Högskola som samarbetspartners,
- Ett arbete har påbörjats för utveckla undervisningen i matematikämnet i förskola och skola. Detta för att höja resultaten i matematik. Under kommande läsår kommer insatser att starta riktade mot förskola, förskoleklass samt årskurs 1-9. En lektor i matematik är anställd för att stödja och följa utvecklingsarbetet.
- För elever i årskurs 1 har ett utvecklingsarbete i samarbete med Mälardalens högskola inletts. Även här används ett strukturerat läromedel, "Rik matematik". Ett stort antal skolor har anmält intresse för materialet, vilket även utvecklas för att skapa material för årskurs 2 och 3.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen fortsätter även samarbetet med Linköpings universitet för att erbjuda elever kostnadsfri läxhjälp i matematik via nätet, "Mattecoacher på nätet". Uppföljningen visar att många elever använder denna möjlighet.
- Nya digitala system är under införande för att öka lärandet, följa barns och elevers kunskapsutveckling. Det nya systemet Unikum togs i bruk i augusti 2020. Motsvarande system för förskolan, Infomentor, beslutades om hösten 2019 och infördes i förskolan augusti 2020. Dessa system förväntas bl. a bidra till bättre verktyg för kommunikation med vårdnadshavare och möjliggöra ökat samarbete för lärare avseende lektionsplanering.
- Ett utvecklingsarbete pågår för att sätta fokus på undervisning och lärande i fritidshemmet. Programmet är en samverkan mellan huvudmän och universitet. Kärnan i programmet är det arbete som sker i utvecklingsgrupperna bestående av lärare i fritidshem och skolledare. Syftet är att utveckla verksamheten så att den i samverkan med skolan gynnar elevers måluppfyllelse. Detta är en satsning för kommunens samtliga fritidshem, att under tre år arbeta för att höja undervisningskvaliteten på fritidshemmet som ett led i att uppnå maximalt lärande.
- Från halvåret 2020 erbjuds fritidshem även för elever i åldern 10-13 år. Tidigare har endast öppen fritidsverksamhet erbjudits denna åldersgrupp. Denna förändring förväntas bidra till ökad måluppfyllelse. Öppen fritidsverksamhet finns dock kvar som ett alternativ i vissa bostadsområden och drivs i enskild regi.
- I syfte att stärka läraryrket och förbättra lärarnas arbetssituation genom att lyfta av arbetsuppgifter till andra yrkeskategorier och på sikt ge ökad kvalitet i undervisningstiden, har fyra grundskolor årskurs 7-9 under läsåret 2019/20 prövat att i en pilot påbörja ett arbete med elva heltidsmentor. Resultatet av uppföljningen visade att skolorna har valt två huvudspår gällande organisationen kring heltidsmentorerna. Det ena spåret innebär att heltidsmentorerna riktas mot en specifik grupp elever med stora behov. Det andra spåret innebär att heltidsmentorerna riktas mot en hel årskurs eller klass med syfte att avlasta de administrativa uppgifterna för lärarna och arbeta med värdegrundsfrågor ihop med eleverna. Oavsett vilket spår skolorna har valt anser majoriteten av lärarna på respektive skola att de har blivit avlastade.
- Under hösten 2020 har ytterligare fem högstadieskolor fått möjlighet att pröva modellen med en heltidsmentor vardera, vilket innebär att nio högstadieskolor prövar olika modeller med heltidsmentor. Arbetet med att tillsätta dessa nya tjänster genomfördes under hösten och en uppföljning kommer att göras under våren 2021 utifrån ett liknande upplägg som vid den pilot som startades hösten 2019.

Likvärdiga möjligheter Förskola/Skola är likvärdig där varje barn/elev har möjlighet att lyckas. ■

Uppföljningen per den 31 december visar sammantaget på en negativ utveckling och nämnd målet bedöms inte vara uppfyllt. Detta är ett utvecklingsområde för många kommuner, så även för Linköping. Skillnaderna mellan barn med olika förutsättningar ökar och är en utmaning för verksamheterna. Insatser görs, men har ännu inte fått effekt i den omfattning som är önskvärt. Resultat som bidrar till utveckling inom de kommunövergripande målen Trygg och attraktiv kommun, samt Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv är:

- Linköpings kommun har sökt och fått statsbidrag för arbetet med bättre språkutveckling i förskolan. Syftet är att öka deltagandet för barn med annat umgängesspråk än svenska och för särskilt språkutvecklande insatser i för att ge barnen en bättre grund för fortsatt kunskapsutveckling. Förskolan har använt medlen till att stärka det specialpedagogiska arbetet med språkutveckling i förskolan. Skillnaden på andelen inskrivna barn i förskolan i socioekonomiskt utsatta områden i jämförelse med övriga områden ligger fortfarande på samma nivå som föregående år. För att arbeta med att minska denna skillnad kommer medel av statsbidraget användas till att verka för att få fler barn till förskolan i dessa socioekonomiskt utsatta områden.
- Sammantaget utgör de riktade statsbidragen en betydande del av de medel som fördelas till verksamheten. Statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan samt likvärdig skola utgör stora belopp för nämndens verksamheter, kommunen tilldelades 63 mkr. Samtliga förskolor med svåra socioekonomiska förutsättningar har fått beviljat statsbidrag vilket innebär att dessa förskolor arbetar med barnen i små barngrupper större delen av dagen barnen är i förskolan. I övriga områden är det en större variation på barngruppernas storlek.

Statsbidraget för likvärdig skola är för hela året 58,7 mkr och fördelades under andra halvåret till följande delar:

- Likvärdighetsbidrag till skolor med hög andel elever som riskerar att inte uppnå behörighet till nationellt program på gymnasiet
 - Riktad insats till skolor med svåra förutsättningar
 - Satsning på de yngre åldrarna, förskoleklass och lågstadiet
 - Elevhälsoarbete
- Barn- och ungdomsnämnden fattade i oktober beslut att utöka antalet platser för barn i behov av omsorg på tider då förskola och fritidshem håller stängt. Behovet av platser är fortsatt stort och platserna i Linköping är få i jämförelse med kommuner av liknande storlek. Slutgiltigt beslut kommer att fattas av KF under januari/februari 2021.
 - Utbyggnaden av förskoleplatser i socioekonomiskt utsatta områden ger möjligheter till plats för alla barn som önskar. Utbyggnationen är nu i fas med efterfrågan i Skäggetorp och Ryd. I Berga förväntas utbyggnationen komma ifatt efterfrågan inom tre till fyra år.
 - Det är fortfarande stor skillnad i behörighet och meritvärde mellan elever boende i socialt utsatta områden och elever i övriga områden. Behörigheten är höjd för båda grupperna jämfört med föregående år, däremot är differensen i behörighet lika stor mellan de två grupperna som tidigare. Gapet minskar inte, varken lokalt eller nationellt. Stora skillnader finns gällande resultat vid alla mätpunkter, från förskoleklassen och genom grundskolan.
 - Spridningen ökar mellan elever boende i socioekonomiskt utsatta områden och övriga områden. Den visar även på en ökad spridning i betyg med fler elever med höga betyg och fler elever med låga betyg.
 - Pojkar och flickors resultat skiljer sig åt när det gäller meritvärde i årskurs 9. Flickor har betydligt högre meritvärde än pojkar.

Utöver det tidigare nämnda skolutvecklingsarbetet (Skolutveckling från mitten) har under året genomförts andra aktiviteter i syfte att på sikt öka likvärdigheten.

- Arbete pågår för att stärka samarbetet mellan Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, Social- och omsorgsförvaltningen, Leanlink och Kultur- och fritidsförvaltningen. Detta görs för att gemensamt kunna skapa former för att möta barn och elever som lever i socialt utsatta miljöer.
- Samverkan sker också med Region Östergötland exempelvis med Barn- och ungdomshabiliteringen och Barn- och ungdomspsykiatrien.
- Många skolor har via statsbidrag erbjudit läxhjälp och lovskola riktat till elever som riskerar att inte få godkända betyg.
- Nyanlända elever når i lägre omfattning godkända betyg i svenska som andraspråk, men även i matematik. En åtgärd för att minska segregationen och att ge alla elever möjlighet till gymnasiebehörighet är att avveckla

högstadiet i Skäggetorp och ge eleverna placering på andra skolor, där det finns möjlighet att möta fler svensktalande elever.

- Arbetet fortskrider med att stärka elevhälsoarbetet för att öka likvärdigheten och för att säkra att alla elevhälsans kompetenser finns tillgängliga i adekvat omfattning på alla skolor. Förvaltningen har erhållit bidrag från Skolverket för att bibehålla och stärka elevhälsoarbetet. En ökning har skett av elevhälsans kompetenser men inte i den omfattning som planerats. Detta beror på att det är bristyrken och svårigheter att rekrytera personal. Processerna ses över för att skynda på och säkerställa rätt kompetenser. För att öka likvärdigheten sker uppföljning två gånger om året. Kompetensutvecklingen har stärkts för elevhälsopersonalen och samordnare finns för respektive yrkesgrupp. Rutiner och arbetsmetoder har setts över för att öka trygghet och likvärdighet.
- Arbetet fortsätter tillsammans med miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Lejonfastigheter för att säkra tillgång till förskole- och skolplatser i kommunen där det finns framtida behov.
- Linköpings kommun arrangerar skolskjuts för elever i förskoleklass, grundskolan och grundsärskolan när eleven går på sin skolskjutsskola eller om avståndskriterierna är uppfyllda. Under 2020 har ca 2000 elever nyttjat de av kommunen upphandlade skolbussarna, ca 400 elever åkte skolskjuts i bil och ca 2000 elever fick busskort av kommunen för att åka med den allmänna kollektivtrafiken. En skolskjutsupphandling har påbörjats under 2020.

Lust och engagemang Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande

Uppföljningen per den 31 december visar på en positiv utveckling och nämndmålet bedöms delvis uppfyllt. Resultat som bidrar till utveckling inom de kommunövergripande målen Trygg och attraktiv kommun samt Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv är:

- Den årliga attitydundersökningen i förskolan visar att en fortsatt stor andel av vårdnadshavarna upplever sig trygga när barnen finns i förskolan. För fritidshem har tryggheten ökat något och på grundskola ligger resultaten på samma nivå som 2019. I grundskolan upplever cirka 93 % av eleverna i årskurs 2-9 att de är trygga i skolan, vilket även indikerar att ca 7 % av eleverna inte känner sig trygga i skolan. Ett arbete pågår med att stärka det hälsofrämjande arbetet.
- Resultatet gällande elevernas uppfattning av arbetsklimatet ligger på samma nivå som föregående år. Det är dock ca 30 % av de äldre eleverna som inte uppfattar att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektionerna. Samtliga grundsärskolor genomför trygghetsenkäter som skolornas elevhälsoteam genomför. Syftet är att följa upp och utveckla arbetet med elevernas fysiska och psykosociala arbetsmiljö. I de flesta klassrummen råder trygghet, men utvecklingsområden har identifierats.
- Resultatet från höstens undersökning "Om Mig" i årskurs 8 fångar bland annat upp elevernas uppfattning om sin hälsa. 81 % av pojkarna och 68 % av flickorna uppfattar att deras hälsa är bra eller mycket bra. I jämförelse med förra året är det något lägre resultat för pojkar och något högre resultat för flickor. Det är fortfarande stora skillnader mellan pojkars och flickors resultat.

Avtalstrohet. Inköp ska följa kommunens inköspolicy och regler

Uppföljningen per den sista december visar att nämndmålet bedöms att delvis uppnås vid helår 2020. Bedömningen baseras på att 74 % av inköpen skett via kommunens e-handel, kommunens mål är 95 %. En stor förbättring har skett under året av användandet av kommunens e-handel. Enheterna följer nu till största del kommunens inköspolicy och regler, men pga. att vissa tekniska problem omöjliggjort inköp via e-handeln samt att några enheter ännu inte använder e-handeln fullständigt så kommer inte målet att uppnås vid årsskiftet.

Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet att inköp ska följa kommunens inköspolicy och regler:

- Kurser och information har utförts och kommer att fortsätta genomföras.
- Projektet "Effektiv inköpsorganisation" har slutförts.
- Möten och besök på enheterna med berörd personal.
- Rapporter har tagits fram som visar statistik över e-handeln och leverantörstrohet.
- Genomgång och uppföljning av Eurocard-inköp
- Genomgång och uppföljning av inköp utan avtal.

Effektivt lokalutnyttjande. ■

Uppföljningen per den sista augusti visar på en positiv utveckling och nämndmålet bedöms delvis uppfyllt. Resultat som bidrar till utveckling inom det kommunövergripande målet Kostnadseffektiv verksamhet är:

- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete med förskolors och skolors kapacitet och arbetet med att anpassa platskapacitet utifrån behov av platser medför ett kostnadseffektivt lokalnyttjande
- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens samordning av barn- och ungdoms-, bildnings- och kultur och fritidsnämndens gemensamma lokalbehov skapar förutsättningar för ett kostnadseffektivt lokalnyttjande.
- Lokalkostnadens andel av nämndens totala kostnader har de senaste åren minskat, men en viss trend på ökade kostnader syns i prognosen.

God ekonomisk kontroll Ekonomi i balans ■

Uppföljningen per den sista augusti visar på en positiv utveckling och nämndmålet bedöms uppfyllt. Resultat som bidrar till utveckling inom det kommunövergripande målet Hållbar ekonomi är:

- Övergången till att arbeta med att rapportera prognoser månadsvis till nämnden har inneburit att prognosarbetet har blivit mer träffsäker
- Ekonomi i balans. Avvikelsen mot budgeten är 1,46 %

Goda arbetsplatser ■

Uppföljningen per den sista december visar på en positiv utveckling och nämndmålet bedöms delvis uppfyllt. Skälet till att det inte bedöms som helt uppfyllt är det höga sjukskrivningstalet. Detta är svårbedömt utifrån att det till stor del grundar sig i pågående pandemi. I början av 2020 visade nämndens verksamheter en positiv trend med minskade sjukskrivningstal men med Covid-19 har nu sjukfrånvaron ökat med mer än 2 procentenheter. Resultat som bidrar till utveckling inom det kommunövergripande målet goda arbetsplatser är:

- Barn- och ungdomsnämndens verksamheter ligger väl till avseende heltidsanställningar för män och kvinnor och dessa fortsätter att öka.
- Projektplanen för rätt till önskad högre sysselsättningsgrad är genomförd.
- En större införande av stöd för förbättrat förebyggande arbete inom organisatorisk och social arbetsmiljö har startats upp
- Adato rehabiliteringsstöd är implementerat i förvaltningen
- Stöd för bemanningsplanering och nya yrkesroller implementeras i förskolan, samt att pilot för digitalt bemannings- och schemastöd utvärderas

Framgångsrikt chef- och ledarskap ■

Uppföljningen per den sista december visar på en positiv utveckling och nämndmålet bedöms uppfyllt. Resultat som bidrar till utveckling inom det kommunövergripande målet framgångsrikt chef och ledarskap är:

- Både sjukfrånvaro för chefer och chefsomsättningen är på en låg nivå.
- Resultatet för HME har ökat 2020 jämfört med senaste mätningen 2018.
- Arbetet med projektet ”chefers förutsättningar” pågår, detta har dock pausats under pågående pandemi

Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning ■

Uppföljningen per den sista december visar på en positiv utveckling och nämndmålet bedöms uppfyllt. Resultat som bidrar till utveckling inom det kommunövergripande målet nya vägar för kompetensförsörjning är:

- Barn- och ungdomsnämndens verksamheter visar ett positivt resultat inom detta mål med personalomsättning på en rimlig nivå, ett fortsatt lågt uttag av mer- och övertid.
- Behörighetsgraden är i jämförelse med andra kommuner hög i verksamheterna och möjligheten till nyrekrytering är god. Vissa befattningar är dock mycket svårrekryterade främst förskollärare och grundlärare i fritidshem samt vissa ämneslärare såsom lärare i naturvetenskapliga ämnen, estetiska ämnen och språk.
- Målen för arbetsmarknadsåtagandet bedöms nås för 2020.

- Arbete pågår för att finna nya vägar för kompetensförsörjning och heltidsmentorerna har införts samt nya befattningar i förskolan
- Valideringsutbildning genomförs och nya sätt att utbilda lärare i samverkan med Linköpings universitet pågår

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunfullmäktige gav i Budget 2020 med plan för 2021-2023 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna. Åtgärder i enlighet med uppdragen har inarbetats i nämndens internbudget som redovisats till kommunfullmäktige i november 2019 (KF 2019-11-26 § 357). I tabellen nedan redovisas aktuell status för de strategiska utvecklingsuppdragen som ska återrapporteras till kommunstyrelsen i särskild ordning.

Nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag	Status	Kommentar
Uppdrag till barn- och ungdomsnämnden att utreda behovet och möjligheten att ge barnomsorg på obekvämt arbetstid. <i>Strategiskt utvecklingsuppdrag (budget 2020 med plan 2021-2023)</i>	Avslutat	Beslut om utökad antal platser togs i barn- och ungdomsnämnden oktober 2020.

Uppföljning av nämndens verksamhet

Uppföljning av planer och program

10-årig lokalförsörjningsplan

2020 har i motsats till de senaste åren och kommande år haft ett något minskat behov av förskoleplatser. Antalet elever inom skolan fortsätter i likhet med tidigare år att öka och inom ett par år kommer samtliga platser inom grundskolan vara fullt utnyttjande. Detta är speciellt tydligt i årskurserna 7-9.

100 nya förskoleplatser har öppnats i förskolan Björnbärvägen under sommaren 2020.

Inom skolan har inga nya elevplatser färdigställts under 2020.

Färdigställandet av Valkeboskolan i Vikingstad kommer att bli cirka 1 år försenad på grund av omtag i upphandling och överklagan av tilldelningsbeslut. Preliminärt tillträde beräknas ske dec 2021.

Arbetet med att lösa Arenaskolans behov av idrottshall har varit en stor fråga även under 2020 och påverkat skolans möjlighet att ge fullvärdig undervisning inom idrott och hälsa. Lejonfastigheter har genomfört en begränsad anpassning i Linköpings Sportcenter. Våren 2020 tillkom ytterligare en utmaning i och med pandemin och situationen med tillgång till lokaler för omklädnings- och idrottsundervisning för skolan fortsätter att vara problematisk.

Lejonfastigheters arbete med att färdigställa ny högstadieskola på Kungsbergsskolans fastighet har försenats på grund av osäkerhet kring hur resterande del av fastigheten ska nyttjats. September 2020 togs ett beslut i nämnden att beställa en skola för 975 elever inom årskurs 7-9 inklusive 75 elever inom grundsärskolan. Skolan beräknas vara klar 2025/2026. Avsaknaden av nya platser inom högstadieskolan kommer att innebära att nämnden under närmaste åren måste skapa tillfälliga lokallösningar för att klara elevökningen inom årskurs 7-9.

Goda lärmiljöer är en förutsättning för en positiv utveckling inom förskola och skola. Barn- och ungdomsnämnden står inför flera stora utmaningar gällande lokaler inom förskola och skola. Våren 2020 presenterades förvaltningens arbete med en strukturplan för Linköpings skolor med sikte på 2035. Arbetet med Linköpings skolor 2035 syftar bl.a. till att:

- Kartlägga möjliga platser för lokalisering av nya skolor
- Säkerställa behovet av nya platser i ett växande Linköping

Upphandlingsplan

Skolskjuts: Upphandlingen för skolskjuts är klar och nämnden har fått två olika entreprenörer, Kanalbuss och Stångåbuss, för sex olika skolområden. Avtalet gäller för sex år med totalsumman 141 883 800 kr och startar 2021-04-01. Avtalen är tecknade med gällande miljökrav och kollektivavtal. Det pågår även en upphandling av bussar för utflykter och lokalskjutsar (resor mellan skolorna) där även kultur- och fritidsförvaltningen deltar. Det pågår även en upphandling av taxibilar (aktuellt då skolor behöver få tillgång till en bil med kort varsel) som Social- och omsorgsförvaltningen initierat. Även upphandling av skolskjutssystem pågår som beräknas vara i drift under våren 2021.

IT-system: System för kunskapsbedömning och vårdnadshavarkommunikation för förskola samt system för kunskapsbedömning och vårdnadshavarkommunikation för grundskola är upphandlat och klart 2020. Inlästa läromedel kommer att upphandlas enligt plan 2021 och digitalt examinationssystem kommer att upphandlas enligt plan 2023.

Internkontrollplan

Barn- och ungdomsnämndens plan för intern kontroll har följt fastslagen tidplan. Samtliga planerade kontroller har kunnat genomföras, förutom en granskning av rutinen för skolpliktsbevakning. Detta på grund av att arbetet med att skapa rutinen har försenats. Denna kontrollpunkt finns därför med i barn- och ungdomsnämndens plan för internkontroll för 2021.

De förbättringsåtgärder som identifierats redovisas under respektive kontrollpunkt i internkontrollrapporten för 2020. Totalt omfattar nämndens internkontrollplan för 2020 fyra punkter:

- Kontroll av reviderad riktlinje för start av profil i grundskolan
- Kontroll av krisplaner
- Resursfördelning förskola- kontroll av effekter efter ny resursfördelningsmodell

- Kontroll av administrativa rutiner i samband med erbjudande om fritidshemsplats

Uppföljning av verksamhet som utförs av privat utförare

Arbetet med tillsyn av de fristående förskolorna har genomförts enligt plan, i vissa fall med personliga träffar och vissa fall som digitala träffar på grund av pågående pandemi. Planen för tillsyn hos enskild pedagogisk omsorg har utförts under våren medan höstens tillsyner ställts in. Resultat av genomförda tillsyner har visat att samtliga verksamheter godkänts och tillsynerna är därmed avslutade. Generella utvecklingsbehov vad gäller enskild pedagogisk omsorg är struktur av uppföljning av upprättade planer och rutiner. De fristående förskolor där tillsyn genomförts har som utvecklingsbehov att arbeta med dokumentation och analys av utförd utbildning samt att synliggöra barns progression i utvecklingen. Ägar- och ledningsprövning har under året genomförts på fristående förskolor.

Insyn har genomförts i fristående grundskolor och öppen fritidsverksamhet.

Insynsbesök enligt särskild metod har genomförts under vissa perioder av året på kommunala och fristående förskolor. Pandemin har medfört att under vissa perioder har besöken helt ställts in.

Personal- och kompetensförsörjningsplan

De prognoser som framgår av personal- och kompetensförsörjningsplanen bygger på antaganden från 2018. Både beslutade organisationsförändringar och den pågående pandemin påverkar personal- och bemanningssituationen och därmed behovet av att vidta åtgärder.

Arbetet pågår enligt kompetensförsörjningsplanen och beslutade aktiviteter i verksamhetsplanen. Pandemin har dock bidragit till att åtgärder har behövt prioriteras ner till förmån för krisledningsarbete och stöd till bemanning av verksamheterna utifrån den höga sjukfrånvaron. De åtgärder som vidtagits utifrån planen är bland annat utökad stöd i arbetsmiljöarbetet, bemanning och schemastöd samt att nya befattningar prövas i skola och förskola.

De effekter som pandemin har haft på kompetensförsörjningen är en försämrad arbetsmiljösituation med ökad trötthet och oro samt ökad korttidsfrånvaro. De möjligheter som pandemin dock bidragit till är en snabbare utveckling av digitala arbetsätt samt att förändringen på arbetsmarknaden har lett till att fler söker sig till högskolestudier och andra studier som kan förbättra bemanningsläget något för framtiden.

Utifrån den befintliga situationen råder dock stor osäkerhet kring vilka effekter pandemin kommer att ha på lång sikt för kompetensförsörjningsarbetet och gör detta svårbedömt och svårplanerat.

Objektplan (PM3)

Objektplan för 2020 hade som övergripande mål att upphandlade verksamhetssystem införs i respektive verksamhet: verksamhetssystem för uppföljning inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde, införande av system för barn och elevadministration samt kunskapsbedömning och vårdnadshavarkommunikation inom bildningsnämndens och barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde.

Införandet av system för barn- och elevadministration har försenats delvis genom försenade leveranser och utveckling av applikationer men också på grund av pandemin. Planering finns för att slutföra detta införande under 2021, med vuxenutbildningen först ut med införande under våren 2021. Därefter följer grundskola/gymnasium, planeras infört till terminsstart ht -21, och slutligen förskola med målet att införande sker innan årets slut.

System för kunskapsbedömning och vårdnadshavarkommunikation är under implementering i samtliga skolformer från förskola upp till vuxenutbildning. Införandet kommer till viss del att fortsätta in i nästa år för att där slutföras.

Ny objektplan för 2021 var klar i samband med nämndens internbudget.

Uppföljning av nämndindikatorer

Här redovisas utfall för de nämndindikatorer som används som ett underlag i bedömningen av nämndmålen. Vid rapporteringen av utfall för indikatorerna används senast tillgänglig statistik. Utfall redovisas könsuppdelat när så är möjligt.

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Hög kunskap med skolor i framkant

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Maximalt lärande Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling	Resultat "Utveckling och lärande" (Källa: <i>Insynsbesök i förskolan</i>)	3,7	3,8	4,2	Ska öka
	Andel elever i årskurs 1 som minst uppnått minst, %				
	<i>Nivå A i svenska/sva¹</i>	91	89	86	92
	<i>Mellannivå i matematik²</i>	I.U.	68	82	88
	Andel elever som klarat alla delprov i NP i svenska/sva och matematik i årskurs 1, % (Källa: <i>Extens</i>)	70	69	I.U.	72
	Betygspoäng årskurs 6 (Källa: <i>Extens³</i>)				
	<i>Svenska</i>	14,2	13,9	13,7	14,8
	<i>Svenska som andraspråk</i>	8,2	6,7	7,6	7,0
	<i>Matematik</i>	13,3	12,9	13,2	13,3
	Meritvärde årskurs 9, kommunala skolor (Källa: <i>Kolada K15648</i>)	221,6	222,5	228,1	225,0
	Behörighet till nationellt program, kommunala skolor, % (Källa: <i>Kolada N15346</i>)	81,4	80,2	82,8	82,0
	Frånvaro över 15 % vårtermin, andel elever i % (Källa: <i>Dexter⁴</i>)				
	<i>Årskurs F-6</i>	8,5	8,0	25,0	8,5
	<i>Årskurs 7-9</i>	22,0	20,0	33,0	18,0

¹ Nationellt bedömningsstöd i svenska. Ett riktmärke i bedömningsstödet är att en elev i årskurs 1 bör ha uppnått Avstämning A i slutet av årskurs 1. (Skolverket)

² Nationellt bedömningsstöd i taluppfattning (matematik). Mellannivå är den nivå som kan anses vara lägst godtagbar för en tillfredsställande kunskapsutveckling inom området taluppfattning i årskurs 1. (Skolverket)

³ Eget verksamhetssystem

⁴ Eget verksamhetssystem

Likvärdiga möjligheter Förskola/skola är likvärdig, där varje barn/elev har möjlighet att lyckas	Minskad skillnad andel inskrivna barn i förskola och pedagogisk omsorg utifrån boende; (A) socioekonomiskt utsatta områden gentemot samtliga områden (avstämning 15 oktober), procentenheter (Källa: Extens)	4	6	6	4
	Behörighet till yrkesprogram uppdelat på elever boende i socioekonomiskt utsatta områden (1) gentemot övriga områden (2), andel % (Källa: Extens)				
	<i>Socioekonomiskt utsatta områden</i>	52	49	52	54
	<i>Övriga områden</i>	82	88	88	92
Lust och engagemang Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande	Barn och elever känner sig trygga i förskola och skola (Källa: Attitydundersökning)				
	<i>Trygga vårdnadshavare till barn i förskolan, andel</i>	I.U.	96	96	98
	<i>Trygga elever på fritidshemmet, andel</i>	95	94	95	97,5
	<i>Trygga elever i årskurs 2 till 9, andel</i>	92,9	92,9	92,8	94
	Elevers uppfattning om sin hälsa (årskurs 8), andel positiva svar (Källa: Om mig, enkät från Region Östergötland)				
	<i>Flickor</i>	67	65	68	70
	<i>Pojkar</i>	79	84	81	85

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Effektivt lokalutnyttjande	Lokalernas andel av totala kostnaden, %	16,7	16,5	16,4	Ska inte öka
Avtalstrohet. Inköp ska följa kommunens inköspolicy och regler	E-handelstrohet, %	28,0	51,9	74,0	95,0

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
God ekonomisk kontroll. Ekonomi i	Avvikelse mot budget, %	2,12	0,95	2,28	≥0

balans	Träffsäkerhet i ekonomiprognos. Avvikelse per sista augusti samt sista oktober jämfört med årsbokslut, % av nämndens budget	aug 0,7 okt 1,5	aug 0,6 okt -0,04	aug 0,09 okt 0,14	Aug <=1,0 Okt <=0,5
--------	---	--------------------	----------------------	----------------------	------------------------------

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Likvärdiga möjligheter Förskola/skola är likvärdig, där varje barn/elev har möjlighet att lyckas	Likvärdig tillgång till elevhälsans olika kompetenser, %			I.U.	100
	Antal barn inskrivna i förskolan per legitimerad förskolelärare i förskola	14,5	11,7	11,3	
	Antal elever i förskoleklass per legitimerad lärare i förskoleklass	I.U.	21,0	16,9	
	Antal elever inskrivna i fritidshem per legitimerad lärare i fritidshem	I.U.	77,9	43,8	

Kommunövergripande mål: Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Goda arbetsplatser	Total sjukfrånvaro	6,7	6,7	9,2	5,5
	<i>Män</i>	4,2	4,2	6,2	3,3
	<i>Kvinnor</i>	7,3	7,3	9,9	6,0
	Andel heltidsanställningar	88,5	90,1	91,6	91,0
	<i>Män</i>	92,5	93,7	95,3	95,0
	<i>Kvinnor</i>	87,7	89,4	90,8	89,0
	Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	111	I.U.	I.U.	113
Framgångsrikt chef- och ledarskap	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	77 (Hela kommunen)	I.U.	78 (hela UAF febr)	80
	Chefsomsättning (andel tillsvidare chefer som har börjat eller slutat, %)	5,0	6,1	5,1	5,0
	<i>Män</i>	4,3	8,4	0,0	
	<i>Kvinnor</i>	5,1	5,7	5,9	
	Chefers sjukfrånvaro	2,8	2,6	2,7	2,2

	<i>Män</i>	2,5	2,4	1,0	
	<i>Kvinnor</i>	2,8	2,7	2,9	

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning	Extern personalomsättning	5,0	5,3	4,8	4,5
	<i>Män</i>	3,8	5,4	4,2	3,5
	<i>Kvinnor</i>	4,9	4,9	4,9	4,6
	Mertid / övertid	0,2/0,1	0,1/0,2	0,1/0,1	0,1
	<i>Män</i>	0,2/0,2	0,1/0,2	0,1/0,1	
	<i>Kvinnor</i>	0,2/0,1	0,1/0,2	0,1/0,1	
	Balanstal chefer				
	<i>Kvinnor</i>	1,03	0,99	1,01	1,00
	<i>Chefer med utomnordisk bakgrund</i>	0,32	0,33	0,20	0,25